

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE w ZGORZELCU

59-900 Zgorzelec ul. Boh. II Armii W.P. Nr 8, tel. (075) 77 615-05, tel./fax (075) 77 555-87
e- mail pcpr@powiat.zgorzelec.pl

Zgorzelec, 20 kwietnia 2015 r.

**Zarząd i Rada
Powiatu Zgorzeleckiego**

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE (PCPR) W 2014 r. ORAZ REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII

W sprawozdaniu przedstawione zostały działania PCPR ujęte w „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych”. Przedstawiono również realizację wszystkich programów merytorycznych, prowadzonych przez jednostkę tj.:

- „3-letniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie zgorzeleckim.”
- „Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu zgorzeleckiego.”
- „Programu budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną”.

Ponadto przedstawiamy działania podjęte przez PCPR dodatkowo, ponad działania ustawowe.

W skład PCPR w 2014 r. wchodziły cztery zespoły:

- Zespół do spraw świadczeń,
 - Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej,
 - Zespół ds. pomocy społecznej i wsparcia niepełnosprawnych,
 - Zespół ds. księgowo – kadrowych
- i samodzielne stanowisko ds. administracyjnych.

Dodatkowo od 2008 r. prowadzimy projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej pn. „Nowe szanse integracji społecznej i zawodowej dla wychowanków rodzin zastępczych i osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu zgorzeleckiego”.

Średnie zatrudnienie w 2014 r. wyniosło 28 osób w tym 5 osób w ramach w/w projektu EFS.

I. ZADANIA ZESPOŁU DS. ŚWIADCZEŃ:

1. Prowadzenie postępowań w sprawie udzielenia na podstawie decyzji administracyjnych świadczeń pieniężnych obligatoryjnych i fakultatywnych na utrzymanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
2. Udzielanie świadczeń dla rodzin pomocowych.
3. Prowadzenie postępowań w sprawie przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów poniesionych przez rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego.
4. Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dzieci, osób pełnoletnich pozostających w pieczy zastępczej.
5. Rozpatrywanie możliwości finansowych osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.
6. Prowadzenie postępowań w sprawie ustalenia miejsca pobytu rodziców zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

7. Prowadzenie postępowań w sprawie wyznaczenia przedstawiciela dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych.
8. Prowadzenie postępowań w sprawie zastosowania ulgi w ustalonej opłacie.
9. Postępowania w sprawie nienależnie pobranych świadczeń oraz naliczanie odsetek ustawowych.
10. Dokonanie rozliczenia kwot nienależnie pobranych świadczeń z uwzględnieniem poniesionych wydatków przez powiat i gminę.
11. Prowadzenie postępowań w sprawie zastosowania ulg przez starostę w porozumieniu z wójtem w trybie art. 92 ust.11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
12. Prowadzenie postępowań w sprawie zawarcia lub wygaszenia porozumień pomiędzy powiatami.
13. Prowadzenie rozliczeń finansowych związanych z pokrywaniem kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej na podstawie zawartych porozumień pomiędzy powiatami.
14. Dokonywanie rozliczeń pomiędzy powiatem, a gminami w sprawie ponoszenia kosztów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz uzyskanych opłat, zgodnie z zasadami finansowania pieczy zastępczej.
15. Sporządzanie indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnim wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą i placówki oświatowe.
16. Wsparcie i praca socjalna z pełnoletnimi opuszczającymi pieczę zastępczą i pomoc społeczną.
17. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, zagospodarowanie i kontynuowanie nauki pełnoletnim wychowankom objętym pomocą społeczną oraz opuszczającym pieczę zastępczą.
18. Pomoc w integracji ze środowiskiem w/w wychowanków.
19. Dokonywanie indywidualnej oceny procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej i pomocy społecznej.

Realizacja

Wydatki poniesione w 2014 r. na świadczenia pieniężne z zakresu pieczy zastępczej i pomocy społecznej wyniosły 7.306.566 zł w tym:

- wysokość pomocy pieniężnej udzielonej 184 rodzinom zastępczym dla 314 dzieci i pełnoletnich wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych to 2.345.127 zł,
- pomoc pieniężna udzielona 74 pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej to 376.076 zł,
- wysokość świadczeń z pomocy społecznej udzielona 10 pełnoletnim wychowankom z placówek oświatowych to ogółem 43.464 zł,
- 147 dzieci z naszego powiatu przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie kraju, co kosztowało powiat 4.007.335 zł,
- 49 dzieci z naszego powiatu przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie kraju, co kosztowało powiat 534.564 zł.

Wynagrodzenia wypłacone 2 rodzinom pomocowym wyniosły 4.575 zł.

Wynagrodzenia dla 8 zawodowych rodzin wyniosły 289.895 zł.

Wydatki poniesione w 2014 r. na dowiezienie dzieci do placówek wyniosły z tyt. wynajmu transportu 3.437 zł, w pozostałym zakresie potrzeb wykorzystano samochód służbowy PCPR.

Wydatki poniesione na funkcjonowanie Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego „Promyk Słońca” w Lasowie wyniosły 212.190 zł. W 2014 r. przebywało w niej 6-7 dzieci. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w tej placówce to 2.132 zł.

W 2014 r. PCPR udzielił dla 594 osób:

- 2.880 świadczeń w postaci pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej,
- 36 jednorazowych świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny zastępczej,
- 281 dodatków na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego w rodzinie zastępczej,
- 16 świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- 7 świadczeń na pokrycie wydatków z powodu zdarzeń losowych,
- 59 świadczeń z tytułu pomocy dla osób usamodzielnianych z pomocy społecznej,
- 555 świadczeń z tytułu pomocy dla osób usamodzielnianych z pieczy zastępczej.

Prowadzono obsługę administracyjno – księgową 213 porozumień w sprawie umieszczenia i warunków pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w tym zawartych w 2014 r. – 112 nowych porozumień i aneksów dla 215 dzieci.

W sumie w 2014 r. dzieci z naszego powiatu przebywały w 28 placówkach opiekuńczo – wychowawczych w kraju, usytuowanych w 24 powiatach.

W poszczególnych latach obciążono gminy następującymi kwotami:

- 65.015 zł za pobyt 76 dzieci w pieczy zastępczej w 2012 r.,
- 288.694 zł za pobyt 158 dzieci w pieczy zastępczej w 2013 r.,
- 772.112 zł za pobyt 298 dzieci w pieczy zastępczej w 2014 r.

Poniższa tabela przedstawia wydatki poniesione przez gminy i powiat na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej od 2012 do 2014 r. z podziałem na gminy.

LP	GMINA ROK	Wydatki gmin w zł	Wydatki powiatu w zł	Umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej	Umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej
		2012			
1	Gmina Wiejska Zgorzelec	951	8.558	1	1
2	Gmina Miejska Zgorzelec	6.951	62.562	10	4
3	Gmina Wiejska Sulików	3.292	29.628	7	0
4	Gmina Miejsko - Wiejska Bogatynia	29.463	264.265	23	14
5	Gmina Miejsko - Wiejska Pieńsk	10.955	92.595	4	4
6	Gmina Wiejsko - Miejska Węgliniec	13.312	119.810	3	4
7	Gmina Miejska Zawidów	90	812	1	0
	SUMA	65.014	578.230	49	27
LP		2013			
1	Gmina Wiejska Zgorzelec	8.940	60.705	5	1
2	Gmina Miejska Zgorzelec	57.329	364.369	19	17
3	Gmina Wiejska Sulików	11.381	55.782	3	3
4	Gmina Miejsko- Wiejska Bogatynia	130.332	840.099	33	29
5	Gmina Miejsko- Wiejska Pieńsk	31.278	212.507	19	6
6	Gmina Wiejsko - Miejska Węgliniec	45.552	266.944	13	6
7	Gmina Miejska Zawidów	3.882	34.411	4	0
	SUMA	288.694	1.834.817	96	62

LP		2014			
1	Gmina Wiejska Zgorzelec	32.690	167.041	9	6
2	Gmina Miejska Zgorzelec	177.898	734.333	17	9
3	Gmina Wiejska Sulików	44.641	243.517	11	6
4	Gmina Miejsko- Wiejska Bogatynia	324.777	1.182.188	29	17
5	Gmina Miejsko- Wiejska Pieńsk	58.505	331.382	15	12
6	Gmina Wiejsko - Miejska Węgliniec	109.307	323.364	10	5
7	Gmina Miejska Zawidów	23.683	168.433	5	5
8	Gmina Mirsk	611	5.496	1	0
	SUMA	772.112	3.155.754	97	60

Poniższe tabele przedstawiają zestawienia należności z tytułu opłat za pobyt dzieci umieszczonych od 2012 r. w pieczy zastępczej uzyskane od osób zobowiązanych dla powiatu i w części przekazane dla gmin.

POWIAT			
ROK	2012	2013	2014
KWOTA	2.641	15.400	14.837
GMINY			
ROK	2012	2013	2014
KWOTA	294	2.959	6.898

Obsługiwano postępowania administracyjne wobec 650 osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, w tym:

- rozpatrzono 618 spraw w zakresie możliwości finansowych osób zobowiązanych do ponoszenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, w tym 34 pełnoletnich wychowanków i 9 kuratorów do zarządu majątkiem dziecka,
- toczy się postępowanie dla 32 osób w sprawie o ustalenie ich miejsca pobytu. W tym dla 19 osób prowadzone są postępowania w sprawie o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych.

Rozpatrzono sytuację 191 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej i z pomocy społecznej w tym:

- dla 84 wychowanków w celu udzielenia pomocy pieniężnej,
- sporządzono 15 indywidualnych programów usamodzielnienia,
- przeprowadzono 49 modyfikacji programów usamodzielnienia,
- dokonano 32 oceny końcowe procesu usamodzielnienia,
- przyjęto 11 zgłoszeń do usamodzielnienia.

Ponadto w 2014 r. sporządzono 128 wywiadów środowiskowych, 441 list świadczeń, 145 not księgowych.

Wydano 1112 decyzji i 30 postanowień po przeprowadzeniu postępowań administracyjnych oraz ustalono 44 nienależnie pobranych świadczeń.

II. ZADANIA ZESPOŁU DS. RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ (Zds.RPZ):

1. Zadania związane z pozyskiwaniem nowych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej:
 - a) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia Rodzinnego Domu Dziecka (RDD);
 - b) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia RDD oraz wystawianie zaświadczeń kwalifikacyjnych;
 - c) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia RDD;
 - d) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wystawianie zaświadczeń o ukończeniu oraz opinii dotyczących predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy;
 - e) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia RDD, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
 - f) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia RDD;
 - g) prowadzenie rejestru kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia RDD.
2. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci i rodzin przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i przekazywanie informacji o sytuacji dzieci do sądu.
3. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
4. Podnoszenie kwalifikacji osób sprawujących pieczę zastępczą, poprzez:
 - a) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym RDD szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, pod kątem ich potrzeb;
 - b) zapewnianie szkoleń i poradnictwa rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym RDD, które mają na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
5. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący RDD okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.
6. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących RDD pomocy wolontariuszy.
8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.
9. Pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym RDD w nawiązaniu kontaktu.
10. Rodzinna piecza zastępcza i placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego.
11. Umieszczanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Realizacja

W 2014 r. przeprowadzono szkolenia kandydatów na opiekunów zastępczych wg tabeli.

Ilość złożonych wniosków na szkolenie	Ilość edycji szkoleń	Ilość uczestników szkoleń	Liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych	Liczba wydanych zaświadczeń o uczestnictwie w szkoleniu	Liczba wydanych opinii psychologiczno - pedagogicznych kandydatom na rodziny zastępcze
59	2	34	4 małżeństwa	22	7

Na ten cel PCPR pozyskał 9.345 zł spoza powiatu, w ramach projektów.

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci i rodzin przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i przekazywanie informacji o sytuacji dzieci do sądu przedstawia się następująco:

Liczba sporządzonych kwestionariuszy ocen sytuacji dzieci i rodzin	Liczba sprawozdań do sądu	W tym - opinii o kandydatach na rodziny zastępcze
512	454	49

Dodatkowo wydano 43 opinie na wniosek zespołu ds. świadczeń, związanych z potrzebami zgłaszanymi przez rodziny zastępcze, dotyczące m.in. dodatkowych świadczeń.

Większość naszych rodzin zastępczych objętych zostało szerokim wsparciem i systematycznym nadzorem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W tabeli przedstawione zostały ilości rodzin wymagające wzmożonej pracy.

Dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	Dzieci do lat 3	Dzieci w rodzinach „problemowych”
30 w 27 rodzinach	6 w 6 rodzinach	37 w 32 rodzinach w tym 3 rodzinom grozi rozwiązanie

Zgodnie z przepisami oceny sytuacji dziecka powinny być przeprowadzane w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci poniżej 3 roku życia nie rzadziej, niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.

Pracownicy zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej kontaktują się z rodzinami zastępczymi w miejscu ich zamieszkania. Częstotliwość spotkań zależy od stwierdzonych problemów w sferze opiekuńczo-wychowawczej, psychologiczno-pedagogicznej i materialno-bytowej. Każda ocena sytuacji dziecka i rodziny zastępczej związana jest z pozyskaniem informacji ze szkoły lub przedszkola, ośrodka pomocy społecznej, środowiska sąsiedzkiego i innych. Następnie konieczna jest analiza sytuacji dziecka/rodziny oraz sporządzenie opinii do sądu. Rodziny dzieci niepełnosprawnych wymagają częstszych wizyt w środowisku w związku z licznymi problemami pojawiającymi się w opiece nad nimi.

Zdarzają się również sytuacje „nagłe”, gdzie musimy działać natychmiast. Występują one najczęściej w związku ze zgłoszeniami od:

- rodzin zastępczych w zakresie pojawiających się problemów opiekuńczo-wychowawczych np. samookaleczenia dzieci, ucieczki, problemy opiekuńczo-wychowawcze itp.
- ze szkół w zakresie trudności edukacyjnych, brakiem współpracy z rodzinami zastępczymi, stosowaniem niewłaściwych metod wychowawczych, nieprawidłowościami w zakresie wywiązywania się z obowiązków opiekunów itp.
- ze środowiska o występujących problemach w rodzinach zastępczych np. podejrzeniach złego traktowania dzieci, używania alkoholu przez opiekunów zastępczych itp.

Obecnie 73 dzieci w 65 rodzinach zastępczych objętych jest wzmożoną, systematyczną pracą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Praca ta związana jest z bardzo częstymi wizytami w środowisku.

Celem systematycznej pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami problemowymi jest poprawa funkcjonowania rodzin zastępczych i uniknięcie rozpadu tych rodzin, a co za tym idzie konieczności umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Bardzo ważną rolą koordynatora jest również wyeliminowanie wszelkich przejawów złego traktowania dzieci w rodzinach zastępczych.

W maju 2014 r. dokonano zmian w zakresie dokonywania ocen okresowych w rodzinach zastępczych. Obecnie ocena sytuacji oraz plan pomocy dziecku jest dokonywany w szerszych zespołach (rodzina zastępcza, koordynator rodziny, asystent lub pracownik socjalny OPS, pedagog, wychowawca klasy, psycholog, kurator i inni w zależności od potrzeb). Ma to na celu dokonanie właściwej oceny sytuacji dziecka i rodziny, rokowań rodziców biologicznych na powrót dzieci pod ich opiekę i założenia optymalnego planu pomocy dziecku.

Obowiązkiem PCPR jest zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. Poniższa tabela przedstawia w/w działania:

	Liczba dzieci „uwolnionych prawnie” w 2014	Liczba dzieci zgłoszonych do adopcji w 2014
Zawodowe rodziny zastępcze	0	0
Niezawodowe rodziny zastępcze	1	3
Spokrewnione rodziny zastępcze	12	11

Na dzień 31.12.2014 r., 87 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych było wolnych prawnie. W 2014 r. do ośrodka adopcyjnego zgłoszono 14 dzieci (w tym 4 dzieci uwolnionych prawnie jeszcze w 2013 r., i 10 dzieci uwolnionych prawnie w 2014 r.). Pozostało do zgłoszenia 3 dzieci uwolnionych prawnie w 2014 r. Koordynatorzy kompletują dokumenty.

W latach poprzednich PCPR zgłosił do ośrodków adopcyjnych 70 dzieci, których rodzice zostali pozbawieni praw rodzicielskich.

PCPR systematycznie podejmuje działania mające za zadanie podnoszenie kwalifikacji osób sprawujących pieczę zastępczą, poprzez:

- a) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, pod kątem ich potrzeb;
- b) zapewnianie szkoleń i poradnictwa rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym RDD, które mają na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

W 2014 r. PCPR zorganizował szkolenia dla rodziców zastępczych, pozyskując na ten cel pieniądze spoza powiatu w wysokości 2.600 zł.

Temat szkolenia	Liczba zaproszonych rodzin	Liczba uczestników
1. Edukacja seksualna. Jak prowadzić rozmowy z dzieckiem?	155	10
2. Zaspokajanie potrzeb dzieci – poczucie przynależności, tożsamości dzieci w rodzinach zastępczych. Rodzina pochodzenia.	155	6
3. Podstawy wiedzy medycznej i pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.	155	7

W 2014 r. ze wsparcia rodzin pomocowych skorzystały 2 rodziny zastępcze. Rodziny pomocowe opiekowały się dziećmi z rodzin zawodowych podczas ich urlopu wypoczynkowego.

W PCPR od 6 lat prowadzone są grupy wsparcia. Spotkania odbywają się dwa razy w miesiącu. Zgodnie z potrzebami zgłoszonymi przez rodziny, grupy wsparcia zostały podzielone na spotkania dla rodzin spokrewnionych oraz spotkania dla rodzin zawodowych i niezawodowych.

W 2014 r. pozyskaliśmy na ten cel 400 zł spoza powiatu.

Zobowiązani jesteśmy również do prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej a także zapewniania pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Udzielane przez PCPR wsparcie specjalistyczne w 2014 r. przedstawiono poniżej:

	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem	Liczba spotkań indywidualnych
Terapeuci	37	119	467
Psycholodzy	64	299	273
Prawnik	16	63	22

Psycholodzy wykonali także badania z zakresu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodzin zastępczych - kandydatów na opiekunów zastępczych w ramach 12 godzin (6 opinii) oraz badania rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych już istniejących z zakresu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodzin zastępczych w ramach 92,5 godzin (39 rodzin).

Powyższe badania są wynikiem zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2014 r. (art. 42 ust. pkt. 5 b, art. 46 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - obowiązuje od 5.10.2014 r.).

Na ten cel pozyskaliśmy ze źródeł zewnętrznych w ramach projektów 6.400 zł.

Wspieraliśmy również rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez:

- indywidualną i rodzinną terapię ze specjalistą,
- warsztaty edukacyjno-korekcyjne dla rodziców stosujących przemoc, prowadzone przez pracowników PCPR w Zgorzelcu i Węglińcu.

W 2 edycjach szkolenia udział wzięło 27 rodziców (5 mężczyzn i 22 kobiety). Celem tego działania było umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do domów biologicznych jak również przeciwdziałanie konieczności umieszczenia kolejnych dzieci. Na ten cel również pozyskaliśmy 7.560 zł spoza powiatu.

PCPR w celu jeszcze szerszego wsparcia dzieci i rodzin zastępczych poszukuje dla nich wolontariuszy za pośrednictwem strony internetowej PCPR, kampanii na rzecz rodzin zastępczych.

W 2014 r., 1 wolontariuszka wspierała rodzinę zastępczą.

W celu regulowania sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej nasza jednostka ściśle współpracuje z 7 ośrodkami pomocy społecznej w gminach naszego powiatu oraz 26 OPS-ami spoza powiatu, w których zamieszkują rodzice biologiczni naszych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Na co dzień ponadto współpracujemy z sądami, kuratorami, RODK, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Celem współpracy jest szeroko rozumiane wsparcie dzieci i rodzin. Np. w sytuacjach konieczności tworzymy tzw. „szybką ścieżkę pomocy”. W ten sposób nasi podopieczni nie oczekują miesiącami na wizytę u lekarza specjalisty czy w poradni psychologiczno-pedagogicznej, są przyjmowani „od ręki”. Dzięki współpracy z dyr. ZOZ-u rodzice zastępczy nie płacą za swój pobyt z dzieckiem w szpitalu. Darmowo korzystają z infrastruktury gmin i firm prywatnych. Organizujemy systematyczne spotkania robocze z kuratorami, sędziami, policją w celu dogrywania procedur współpracy między naszymi jednostkami.

Zadanie związane z pomocą rodzinom zastępczym oraz prowadzącym RDD w nawiązaniu kontaktu wypełniamy poprzez systematyczne Grupy Wsparcia dla rodzin zastępczych. Ponadto corocznie, już od 6 lat organizujemy Dzień Rodzicielstwa Zastępczego.

W 2014 r. odbył się on 6 września, uczestniczyło w nim ok. 300 dzieci i rodziców zastępczych z naszego powiatu. Na ten cel pozyskaliśmy 1.000 zł od sponsorów, pieniądze z EFS w wysokości ok. 15.000 zł oraz znaczną ilość darowizn rzeczowych.

12.12.2014 r. zorganizowaliśmy zabawę mikołajkową dla dzieci z rodzin zastępczych. W zabawie uczestniczyło 135 dzieci i 92 opiekunów. Pozyskaliśmy na ten cel użyczenie sali klubu PINK, kręgielni oraz wsparcie DJ i pracowników oraz darowizny w postaci zabawek, słodczy, napoi itp.

W 2014 r. PCPR obejmował opieką zastępczą ogółem 363 dzieci w 211 rodzinach zastępczych.

W naszym powiecie funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego o nazwie Rodzinny Dom Dziecka „Promyk Słońca” z siedzibą w Lasowie. Pracą domu kieruje dyr. Joanna Grzebińska.

W 2014 r. przebywało w RDD 7 dzieci. W tym czasie odbyły się w placówce 3 spotkania zespołu ds. okresowych ocen sytuacji dzieci. W zespołach uczestniczyli: dyrektor RDD, psycholog, pedagog, pracownicy socjalni OPS, pracownicy PCPR.

Wykaz rodzin zastępczych i dzieci objętych wsparciem zespołu w 2014 r.:

Podział rodzin zastępczych	Ilość rodzin zastępczych –	Ilość dzieci	Rodziny utworzone w 2014 r.	Dzieci umieszczone w 2014 r.	Pełnoletni pozostający w rodzinach zastępczych stan na 31.12.2014
<u>Łącznie</u>	<u>211</u>	<u>363</u>	<u>27</u>	<u>97</u>	<u>28</u>
zawodowe rodziny zastępcze w tym:	8	86	0	58	2
- pogotowia rodzinne	2	66	0	58	0
- specjalistyczne	2	6	0	0	0
- wielodzietne	4	14	0	0	2
niezawodowe rodziny zastępcze	42	58	3	5	11
spokrewnione rodziny zastępcze	161	219	24	34	15

Zds.RPZ w 2014 r. kontynuował działania w zakresie pozyskiwania świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci w pieczy zastępczej. W tym zakresie koordynatorzy motywowali rodziny do składania pozwów o alimenty od rodziców biologicznych oraz ich egzekwowania z pomocą komorników sądowych. Pracownicy PCPR pomagali opiekunom w pisaniu i gromadzeniu stosownej dokumentacji niezbędnej do złożenia pozwów i egzekucji komorniczej. Działania w tym zakresie są trudne. Większość rodzin to rodziny zastępcze spokrewnione, które często chcąc chronić krewnych nie podejmowali działań w celu uzyskania alimentów na dzieci. Współpracowaliśmy także ściśle z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w celu pozyskania alimentów na dzieci, pomagaliśmy w zgromadzeniu stosownej dokumentacji.

W sytuacjach gdy rodziny zastępcze lub placówki nie wykonają powyższych działań wówczas PCPR wytacza z urzędu powództwa o zasądzenie alimentów. W 2014 r. wytoczyliśmy 19 powództw na rzecz 23 dzieci w pieczy zastępczej. Uregulowaliśmy sprawy alimentacyjnych od 235 rodziców biologicznych. W roku 2015 r. zamierzamy kontynuować te działania.

Wykaz dzieci, które w 2014 r. opuściły rodzinę zastępczą.

Powróciły do rodziny naturalnej	Uzyskały pełnoletniość	Zostały przysposobione	Umieszczone w innej rodzinie zastępczej	Umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej
16	18	0	8	50

Zgodnie ze zmianami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od stycznia 2015 r. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. W rodzinach nieobjętych opieką koordynatora, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej musi wykonywać

organizator, czyli PCPR. Jednoznacznie wynika z tego, że Zds.RPZ w PCPR musi wspierać, koordynować i nadzorować wszystkie nasze rodziny zastępcze.

W celu sprostania wymogom ustawy i zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, w zespole w PCPR konieczne jest zatrudnienia dodatkowych koordynatorów do bezpośredniej pracy z rodzinami zastępczymi oraz RDD. W 2014 r. pracę z rodzinami oraz pozostałe zadania prowadziło 5 koordynatorów.

Zespół prowadzi również pracę z pełnoletnimi wychowankami pozostającymi w pieczy zastępczej. Według stanu na 31.12.2014 r. jest to 28 rodzin wymagających dodatkowej pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Dodatkowym zadaniem zespołu jest analiza sytuacji dzieci pochodzących z naszego powiatu a umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem. Według stanu na dzień 31.12.2014 r. jest to 27 rodzin i 49 dzieci. Te działania umożliwiają nam pilnowanie spraw naszych dzieci np. poprzez składanie wniosków w celu stabilizacji sytuacji dzieci, co ma znaczący wpływ na życie dziecka jak i na koszty ponoszone przez powiat na rodziny zastępcze utworzone w innych powiatach.

Z powodu braku pieniędzy na koordynatorów z powiatu w 2014 r. wspomagaliśmy się umowami na prace interwencyjne z Powiatowego Urzędu Pracy, pozyskanymi pieniędzmi spoza powiatu w ramach programu ministerialnego oraz „przesunięciem” do tych zadań jednego pracownika socjalnego zatrudnionego z pieniędzy EFS.

W sumie pozyskaliśmy na ten cel ok. 79.000 zł.

Rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze - koszty.

Powiat Zgorzelecki ponosi niezwykle wysokie koszty z tytułu opłat za dzieci umieszczane na mocy postanowień sądu w placówkach mieszczących się poza naszym powiatem. Rodziny zastępcze otrzymują od 660 zł do 1.200 zł miesięcznie na utrzymanie dziecka. Koszty utrzymania dzieci w placówkach są znacznie wyższe i wynoszą nawet 8.000 zł miesięcznie. Najwyższa uiszczana przez nas opłata miesięczna za dziecko w 2014 r. to 4.540 zł (obecnie 4.590 zł).

To spowodowało konieczność przyjęcia za priorytet przez PCPR rozszerzenie bazy rodzin zastępczych. Obok kwestii finansowych za tym kierunkiem działania PCPR przemawiają względy wychowawczo-pedagogiczne. Dla dzieci pozbawionych rodzin biologicznych korzystniejszym rozwiązaniem jest wzrastanie w rodzinie zastępczej niż w placówkach takich, jak domy dziecka. Polityka odchodzenia od zbiorczych placówek opiekuńczych jest trendem ogólnopolskim i europejskim. W związku z powyższym PCPR od kilku lat podejmuje, zakrojona na szeroką skalę, akcję promocji rodzicielstwa zastępczego. Jej skutkiem były 2 edycje szkoleń w 2014 r. dla kandydatów na rodziców zastępczych.

Poprzez wszechstronne wsparcie już istniejących rodzin zastępczych niwelujemy zagrożenia rozpadu tych rodzin.

Dopełnieniem całego procesu jest współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej PCPR z asystentami rodziny lub pracownikami socjalnymi OPS-ów w zakresie pracy nad umożliwieniem powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych.

Powrót dziecka do rodziny jest rozwiązaniem najbardziej korzystnym pod każdym względem. Aby to nastąpiło, konieczne jest wyeliminowanie przyczyn, które doprowadziły do odebrania dziecka rodzicowi.

Ilość dzieci odbieranych rodzicom jest znacząca. Składa się na to wiele czynników: większe wyczulenie społeczne, radykalniejsze działania wymiaru sprawiedliwości, presja społeczna oraz dostosowywanie uregulowań prawnych do surowszych niż krajowe przepisów unijnych. To wszystko powoduje, że koszty powiatu związane z tym zagadnieniem sukcesywnie rosną. Mimo bardzo szerokiej kampanii promocyjnej naszego PCPR- u w zakresie rodzicielstwa zastępczego i prowadzenia ciągłych szkoleń dla pozyskanych kandydatów, ilość tych ostatnich w stosunku do potrzeb wciąż jest niewystarczająca. W związku z tym pozostaje nam umieszczanie dzieci w placówkach często daleko w Polsce. Jest to sytuacja bardzo

niekorzystna dla dzieci oraz ich rodzin biologicznych. W sposób oczywisty utrudniona jest praca z rodziną biologiczną dziecka w celu jego powrotu na łono rodziny, więzi rodzinne słabną, spada motywacja do „walki” o dziecko i o całą rodzinę.

Powoduje to również zwiększenie kosztów powiatu i zaangażowanie pracowników w działania, których można byłoby wykorzystać do innych niezbędnych w jednostce zadań. Ponadto pracownicy PCPR cały czas zaangażowani są w poszukiwanie miejsc dla dzieci w placówkach, obsługę administracyjną nowych porozumień z powiatami, wyjazdy do placówek w celu umieszczenia i na okresowe oceny sytuacji naszych dzieci, itp.

Ogólną sytuację obrazuje poniższa tabela.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ilość dzieci umieszczonych w placówkach	23	20	39	63	52	37	67	64
Ogólna liczba dzieci w placówkach	33	43	61	78	119	120	144	147

Wykaz dzieci, które w latach 2011 – 2014 opuściły placówkę.

Dzieci, które opuściły placówkę i odeszły do:	2011	2012	2013	2014
Rodziców biologicznych	15	10	8	18
Rodzin adopcyjnych	8	11	21	13
Rodzin zastępczych	6	11	16	3

Powyższy obraz wskazuje na konieczność otwarcia placówki/placówek opiekuńczo-wychowawczych w naszym powiecie. Są one niezbędne - doraźnie i długofalowo. Na przestrzeni 8 lat dokonano 365 umieszczeń dzieci w placówkach na terenie całego kraju. W 2014 r. w placówkach przebywało 147 dzieci. Przebywają one w znacznej odległości od domu rodzinnego, w zupełnie nowym środowisku, przez co ich kontakt z rodzicami oraz rodzeństwem jest praktycznie niemożliwy, a utworzenie placówek w powiecie pozwoliłoby tą sytuację zmienić. Jednoznacznie wskazuje na to analiza kosztów, o czym już tu wspomniano. Sytuacja oczywiście cały czas się zmienia, ponieważ koszty utrzymania dzieci w placówkach, co roku ulegają zmianie.

III. ZADANIA ZESPOŁU DS. POMOCY SPOŁECZNEJ I WSPARCIA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Dofinansowanie zadań sport, kultura, rekreacja i turystyka.
2. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.
3. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
4. Umożliwienie uczestnictwa osobom niepełnosprawnym w turnusach rehabilitacyjnych.
5. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie, w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.
6. Pomoc psychologiczna dla osób niepełnosprawnych.
7. Usprawnienie działania systemu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych dotyczącego uprawnień, ulg i przywilejów dla nich.

8. Umieszczanie w Domach Pomocy Społecznej (DPS) osób potrzebujących.
9. Kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnych intelektualnie do ośrodków wsparcia (POW).
10. Sprawowanie nadzoru nad działalnością ośrodków wsparcia, DPS oraz warsztatu terapii zajęciowej.

Realizacja

W 2014 r. powiat otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) według algorytmu 1.602.962 zł. Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej przeznaczono 170.000 zł, na rehabilitację społeczną 1.432.962 zł.

Na dofinansowania do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych przeznaczono 28.397 zł dla 2 organizacji.

Lp.	Organizacja	Przedsięwzięcie	uczestnicy
1	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Bogatyni	„Warszawa dawniej i dziś - aktualne piękno stolicy”	20
2	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Bogatyni	„Warsztaty florystyczne”	26
3	Bogatyńskie Stowarzyszenie Amazonki	„Wycieczka do Tylicza k/ Krynicy Górskiej i Krakowa - dla 25 osób niepełnosprawnych”	25

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z definicją:

- bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym,
- przez bariery techniczne należy rozumieć bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej usprawnienie. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie,
- bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

PCPR z pieniędzy PFRON dofinansowało zadania związane z likwidacją barier architektonicznych i technicznych w łącznej kwocie 161.400 zł dla 25 osób niepełnosprawnych. Przyznano pomoc finansową na budowę jednego podjazdu oraz montaż dwóch wind. Dziesięć osób niepełnosprawnych z dysfunkcją utrudniającą swobodę ruchu skorzystało z dofinansowania do przystosowania mieszkania do indywidualnych potrzeb. Ponadto w ramach w/w środków 13 osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do likwidacji barier technicznych.

Dzięki realizacji powyższego zadania osoby mają swobodny kontakt z otoczeniem.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Zgodnie z przepisami o zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny może ubiegać się osoba niepełnosprawna jedynie wówczas gdy zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu. Natomiast w przypadku zaopatrzenia

w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dofinansowanie z PFRON przyznawane jest na zasadach określonych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

PCPR w ramach swoich zadań dofinansowało przedmioty ortopedyczne, środków pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny 489 osobom na kwotę 577.247 zł. Należy zaznaczyć, że nie zaspokoiło to wszystkich potrzeb, ponieważ złożonych zostało 752 wnioski na kwotę 938.139 zł. Dofinansowanie dotyczyło zakupu m.in. pieluchomajtek, cewników, worków do zbiórki moczu, materacy przeciwoleżynowych, wózków inwalidzkich, kul, balkoników, aparatów słuchowych, protez i butów ortopedycznych.

O dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegały się 382 osoby.

Jednak ze względu na niewystarczające środki w stosunku do zapotrzebowania Powiat nie przeznaczył pieniędzy na ten cel.

Zgodnie z przepisami MPiPS turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, m.in. przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).

W 2014r. w WTZ uczestniczyło 45 osób. Warsztaty prowadzone są przez Fundację „Niepełnosprawnym i Oczekującym Pomocy”, kierowane przez dyrektora Sławomira Wojaczyńskiego. Na działalność WTZ przeznaczono 665.820 zł z pieniędzy PFRON oraz prawie 74.000 zł z budżetu powiatu. Uczestnicy WTZ mają możliwość rozwoju, czynienia postępów w zakresie zaradności osobistej i samodzielności. W 9 pracowniach niepełnosprawni uczestnicy realizują program rehabilitacji zawodowej przystosowany do ich możliwości zdrowotnych. Jest to terapia przez pracę połączona z terapią poprzez sztukę, fizjoterapię, której celem jest właściwe stymulowanie rozwoju organizmu, rozwoju sprawności psychotechnicznej, doskonalenie umiejętności samoobsługi, terapię logopedyczną, terapię psychologiczną, naukę pisania, czytania oraz naukę języka niemieckiego, liczenie pieniędzy poprzez gospodarowanie środkami z treningu ekonomicznego. Oprócz rehabilitacji zawodowej stosowano też różne formy rehabilitacji społecznej np. integracyjne spotkania połączone z występami, terapią muzyczną, zajęcia na basenie itp. Prace wykonane przez niepełnosprawnych są prezentowane i zbywane na wystawach, imprezach okolicznościowych organizowanych np. przez urzędy.

Likwidacja barier architektonicznych w urzędach, placówkach usługowych, kulturalnych i oświatowych, dostępność środków transportu.

W ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II” finansowanym z PFRON w 2014 r., PCPR pozyskało dofinansowanie na realizację n/w projektów:

- Okno na świat – zakup mikrobusa do przewozu niepełnosprawnych mieszkańców DPS Jędrzek w Opolnie Zdrój,
- Likwidacja barier komunikacyjnych w SP ZOZ w Bogatyni przez wymianę dźwigu osobowego szpitalnego z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych.

PCPR prowadzi stronę internetową dot. działalności jednostki, możliwości pozyskania wsparcia finansowego, szkoleniowego i specjalistycznego. Osoby niepełnosprawne mogą ponadto pobrać wnioski na poszczególne zadania wynikające z rehabilitacji społecznej.

Osoby głuchonieme zwracając się do PCPR o pomoc mogą skorzystać z usług tłumacza języka migowego. Mogą również komunikować się z jednostką za pomocą komunikatora GG, poczty elektronicznej, SMS.

PCPR współpracuje na bieżąco z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez informowanie o szkoleniach, spotkaniach z zakresu pracy, funkcjonowania osób z niepełnosprawnością, o uprawnieniach niepełnosprawnych i promujących ich działalność, dostępnych formach wsparcia dla niepełnosprawnych, oraz poprzez propagowanie informacji o działaniach dla niepełnosprawnych.

Dział PCPR zajmujący się rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych wydaje wnioski, informuje i wspiera osoby niepełnosprawne również w sprawach dotyczących wojewódzkich programów PFRON i innych.

W 2014 r. PCPR realizowało pilotażowy program „Aktywny samorząd” finansowany z pieniędzy PFRON gdzie osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o pomoc w:

- zakupie i montażu specjalistycznego oprzyrządowania do samochodu,
- uzyskaniu prawa jazdy kat. B,
- zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów wraz z oprogramowaniem oraz przeszkoleniu z ich obsługi,
- zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupie protezy kończyny, z nowoczesnymi rozwiązaniami technicznymi,
- utrzymaniu sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym oraz protezy kończyny,
- utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2014 r. na w/w dofinansowania złożono 50 wniosków na kwotę 220.534,55 zł, z czego dofinansowanie otrzymały 42 osoby na kwotę 189.492,40 zł.

Działalność domów pomocy społecznej - realizacja programów naprawczych i dostosowawczych DPS oraz podnoszenie standaryzacji usług na rzecz osób „trzeciego wieku”.

Dział merytoryczny PCPR w ciągu 2014 r. koordynował zadania dotyczące funkcjonowania DPS-ów i POW-ów na terenie powiatu, m.in. pozyskania dla DPS-ów 20% dotacji na działalność bieżącą, planów działalności jednostek na lata następne.

Wydano 90 decyzji administracyjnych dot. mieszkańców DPS-ów, 59 decyzji w sprawie uczestników powiatowych ośrodków wsparcia.

W roku 2014 r. w domach pomocy społecznej umieszczono 61 osób, w tym 49 osób z powiatu zgorzeleckiego i 12 osób z innych powiatów.

DPS-y z powiatu zgorzeleckiego są dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Jedynie w przypadku DPS Ostoja w Zgorzelcu nie dokończono wymiany powierzchni dróg komunikacyjnych na terenie placu przyległego do DPS-u z powodu braku środków. Wszystkie DPS-y posiadają busy dostosowane do przewozu niepełnosprawnych.

W powiecie zgorzeleckim funkcjonują 3 domy pomocy społecznej:

- DPS „Jutrzenka”, ul. Przechodnia 8 w Zgorzelcu zarządzany przez dyrektor Danutę Świątek. DPS posiada 114 miejsc: dla osób w podeszłym wieku 38 oraz dla przewlekle i somatycznie chorych 76 miejsc. Przedział wiekowy mieszkańców mieści się w granicach od 34 do 96 lat.
- DPS „Ostoja”, ul. Pułaskiego 11-13 w Zgorzelcu zarządzany przez dyrektor Barbarę Zagórską. DPS posiada 72 miejsca dla osób w podeszłym wieku.
- DPS „Jędrzek”, ul. Świerczewskiego 3 w Opolnie Zdrój zarządzany przez dyrektor Sylwię Pūta - Świercz. DPS posiada 88 miejsc i jest przeznaczony dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn.

Wszyscy mieszkańcy domów pomocy korzystają z oferty usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. Domy zapewniają:

- warunki życiowe zbliżone do domowych,
- zaspokojenie potrzeb fizycznych i psychicznych,
- umożliwienie rozwoju psychospołecznego,
- integrację ze środowiskiem,
- dostęp do świadczeń medycznych
- całkowitą opiekę pielęgnacyjną i medyczną,
- rehabilitację – aktywizację,
- zajęcia rekreacyjne i kulturalno-oświatowe,
- różnorodne formy terapeutyczne, pomoc psychologiczną i pracę socjalną.

Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi – Powiatowe Ośrodki Wsparcia.

W powiecie zgorzeleckim działają 2 ośrodki wsparcia:

- Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Zgorzelcu ul. Pułaskiego 11-13, zarządzany przez kierownika Barbarę Zagórską. Placówka posiada 20 miejsc, jest to ośrodek dziennego pobytu. Zadaniem ośrodka jest pomoc osobom po przebytych kryzysach psychicznych, w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb. Ośrodek prowadzi też działalność rehabilitacyjną i terapeutyczną w celu osiągnięcia przez uczestników poprawy funkcjonowania w społeczeństwie i podniesienie jakości ich życia oraz powstrzymanie postępującej regresji w chorobie. Uczestnicy, aby móc lepiej funkcjonować są pod stałą opieką lekarską, psychologiczną. Ośrodek gwarantuje gorący posiłek w ramach działalności pracowni kulinarnej. Prowadzi terapię i rehabilitację poprzez:

- podtrzymywanie i poprawę umiejętności współżycia w grupie i umożliwienie nawiązywania nowych kontaktów międzyludzkich,
- zwiększenie wiedzy uczestników i ich rodzin na temat choroby i sposobów łagodzenia jej skutków,
- rozwijanie zainteresowań kulturowych, stworzenie warunków do wyciszenia psychicznego poprzez zapewnienie uczestnikom poczucia bezpieczeństwa w ośrodku,
- stworzenie warunków i atmosfery do rozwoju i utrzymania kondycji fizycznej.

- Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób przewlekle Psychiczenie Chorych i Upośledzonych Umysłowo w Opolnie Zdrój, ul. Świerczewskiego 2, zarządzany przez kierownika Sylwię Pūta-Świercz. Placówka posiada 25 miejsc, jest to ośrodek dziennego pobytu. Oferuje usługi wspierająco – aktywizujące, pomoc psychologiczną, wsparcie i poradnictwo socjalne, rehabilitację społeczną, opiekę pielęgniarstwa, rehabilitację zdrowotną. Realizacja indywidualnego planu wspierająco – aktywizującego odbywa się w ramach zajęć kulinarnych, plastycznych, komputerowych, tkacko – krawieckich, technicznych oraz poprzez prowadzenie treningów umiejętności samoobsługowych, zaradności życiowej, umiejętności społecznych i interpersonalnych, umiejętności spędzania czasu wolnego. Ośrodek gwarantuje gorący posiłek oraz transport uczestników.

Kontrole

Mając na względzie właściwe funkcjonowanie jednostek, a co za tym idzie utrzymanie wysokiego standardu opieki i wsparcia niepełnosprawnych, PCPR przeprowadził następujące kontrole:

- POW w Zgorzelcu – 14.03.2014 r., POW w Opolnie Zdroju – 19.03.2014 r. Skontrolowano realizację indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego uczestników zajęć i osiągniętych rezultatów zgodnie z zapisem rozporządzenia MPiPS z 9.12.2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

- DPS „Jutrzenka” w Zgorzelcu – 24.09.2014 r., DPS „Jędrak” w Opolnie Zdroju – 20.10.2014 r., DPS „Ostoja” w Zgorzelcu – 23.09.2014 r. Kontrole dotyczyły zagadnień z zakresu traktowania mieszkańców, przestrzegania ich podstawowych praw oraz stosowania przymusu bezpośredniego w oparciu o Raport Rzecznika Praw Obywatelskich z działalności w Polsce Krajowego Mechanizmu Prewencji w 2013 r.

- WTZ w Zgorzelcu za 2014 r. – 21.01.2015 r. Kontrola dotyczyła zgodności organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminem organizacyjnym warsztatu oraz umową; prawidłowości realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji; kompletności dokumentacji nowo przyjętych uczestników; satysfakcji zawodowej pracowników; prawidłowości wykorzystania pieniędzy PFRON.

W kontrolowanych przez PCPR jednostkach nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. Przeprowadzono również kontrole w zakresie wykorzystania dofinansowań z PFRON przez prywatnych wnioskodawców, mieszkańców naszego powiatu:

W październiku 2014 r. skontrolowano 8 osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie likwidacji barier technicznych.

W listopadzie 2014 r. skontrolowano 6 osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wnioskodawcy posiadają zakupiony sprzęt, urządzenia i że jest on użytkowany zgodnie z przeznaczeniem.

Ponadto, przeprowadzono kontrole dotyczące udzielonego dofinansowania w ramach:

1. „Programu wyrównywania różnic między regionami II”:

- 18.09.2014 r. – Szkoła Podstawowa w Ruszowie – kontrola użytkowania windy przyschodowej.

- 22.09.2014 r. – Przedszkole Publiczne nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi w Zgorzelcu – kontrola zakupionych materiałów i wykonanych prac zgodnie z przeznaczeniem.

2. Aktywny samorząd – wrzesień 2014 r. – kontrola 12 osób, które otrzymały dofinansowanie w ramach programu.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień.

IV. DODATKOWE DZIAŁANIA PCPR

1. PCPR realizuje 1,5 – roczny projekt systemowy pn. „Nowe szanse integracji społecznej i zawodowej dla wychowanków rodzin zastępczych i osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu zgorzeleckiego” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki o wartości 683.098 zł. Działania projektowe skierowane są do osób z niepełnosprawnością, dzieci i wychowanków placówek opiekuńczych i rodzin zastępczych. W tym roku po raz pierwszy wsparciem objęci zostali również kandydaci na rodziny zastępcze oraz istniejące już rodziny zastępcze.

Uczestnicy dzięki udziałowi w projekcie zdobywają nowe umiejętności pozwalające wejść na rynek pracy i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Kandydaci i istniejące rodziny nabywają umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. Jest to możliwe dzięki zastosowaniu instrumentów aktywnej integracji.

W projekcie do 31.12.2014 r. wzięło udział 99 osób, z czego 46 osób nadal kontynuuje wsparcie, a 36 osób ukończyło pomyślnie zaplanowane działania m.in.:

- zajęcia z doradcą zawodowym: tj. indywidualne spotkania, podczas których uczestnicy poznali swoje predyspozycje zawodowe, metody aktywnego poszukiwania pracy, przygotowywania dok. aplikacyjnych i przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej. Doradca pomógł również zaplanować ścieżkę edukacji uwzględniającą potrzeby rynku pracy i możliwości samych uczestników.

- kursy i szkolenia wybrane przez uczestników: m.in. podstawy obsługi komputera, kurs podstaw j. niemieckiego i angielskiego, kosmetyczny, prawo jazdy kat. B i C, kelner-barman, spawacz MAG/TIG, operator wózków jezdniowych, obsługa kasy fiskalnej, budowa stron www.

- wsparcie zdrowotne: indywidualne zajęcia rehabilitacyjne i terapię psychologiczną dla rodzin i osób;

- zajęcia społeczne: doradztwo specjalistyczne udzielane przez radcę prawnego i psychologa, treningi kompetencji i umiejętności społecznych, grupy wsparcia.

Każdy z uczestników ponadto mógł skorzystać ze wsparcia dodatkowego tj.: zwrotu kosztów dojazdu. Nasze działania projektowe dobieramy indywidualnie do potrzeb każdego beneficjanta np. w 2014 r. zatrudniono tłumacza j. migowego aby umożliwić osobie głuchoniemej realizację wybranych działań.

Dodatkowymi działaniami w ramach projektu było zorganizowanie Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, przedsięwzięcia dla naszych podopiecznych w ramach działań środowiskowych. Coroczne spotkanie rodzin zastępczych miało na celu integrację rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych, wymianę doświadczeń opiekunów i rozpowszechnienie potrzeby tworzenia nowych rodzin zastępczych. Była to idealna okazja do edukacji obywatelskiej i uświadomienia konieczności wspólnego działania na rzecz rodzin zastępczych i dzieci, które potrzebują szczególnej opieki i troski ze strony dorosłych. W powiecie zgorzeleckim co roku przybywa dzieci potrzebujących opieki zastępczej, dlatego niezbędne jest dotarcie do os., które chciałyby zostać rodziną zastępczą dla dzieci, które z różnych przyczyn nie mogą dalej wychowywać się w swoich biologicznych domach.

W ramach projektu kontynuujemy w 2015 r. zaplanowane dla beneficjentów działania. Kwotę przeznaczoną na realizację projektu w 2014 r. wykorzystano w wysokości 486.461 zł.

W związku z opóźnieniami w przekazaniu dofinansowania, nierozstrzygniętymi postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego oraz specyfiką pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem, którzy z różnych przyczyn nie realizują zadeklarowanych działań, nie wydano całości transzy i zwrócono do Instytucji Wdrażającej 44.266 zł tj. 9 % kwoty głównej. Przekazana kwota została zwrócona PCPR-owi w I kwartale 2015 r. celem kontynuowania zaplanowanych działań w ramach projektu. W 2015r. zaplanowano: indywidualne doradztwo zawodowe, indywidualne porady prawne, konsultacje psychologiczne i terapię, szkolenie z pedagogiki zabawy KLANZA, szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych PRIDE dla II grup uczestników, zajęcia programu edukacyjno-profilaktycznego dot. zespołu FAS dla dzieci i rodziców, trzydniowy wyjazd warsztatowy dla rodzin zastępczych z dziećmi, zajęcia podwyższające kwalifikacje umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin zastępczych, zwrot kosztów dojazdu, szkolenia m.in.: j. angielski poziom rozszerzony, prawo jazdy B, diagnosta samochodowy, operator CNC, ABC przedsiębiorczości, fotografia cyfrowa oraz Dzień Rodzicielstwa Zastępczego.

2. Pozyskaliśmy bilety na wstęp do sali zabaw dla dzieci KOLORADO dla 8 rodzin zastępczych.
3. Pozyskaliśmy karnety darmowego wstępu do ZOO w Goerlitz dla zawodowych rodzin zastępczych oraz RDD.
4. Pozyskaliśmy karnety darmowego wstępu na lodowisko i rolkowisko ŁOŚ na cały rok dla zawodowych rodzin zastępczych, RDD oraz 6 najuboższych rodzin zastępczych.
5. Pozyskaliśmy karnety darmowego wstępu na basen kryty na cały rok i odkryty w sezonie dla zawodowych rodzin zastępczych, RDD oraz 5 najuboższych rodzin zastępczych.
6. Pozyskaliśmy w ramach darowizny urządzenie „cymbergaj” dla RDD.

7. Wsparliśmy także organizację 3 seminariów organizowanych przez Powiat Wałbrzyski i Fundację Edukacji Europejskiej. SeminaRIA kierowane były do urzędów, placówek oświatowych i organizacji pozarządowych. Dotyczyły metod integracji młodzieży usamodzielniającej się, zwiększenia działań na rzecz integracji bezrobotnych kobiet 50+ oraz wypracowania metod aktywizacji społecznej.
8. Przekazywaliśmy rodzinom zastępczym oraz organizacjom pozarządowym informacje dotyczące możliwości pozyskania dodatkowych środków na potrzeby rodzin związane ze wsparciem dziecka lub działalnością statutową stowarzyszeń. Wspieraliśmy rodziny w pisaniu wniosków i projektów.

V. WYKAZ POTRZEB:

1. Mimo, że w 2014 r. Powiat otrzymał z PFRON o ok. 201 tys. zł więcej niż w roku ubiegłym, PCPR nadal boryka się z problemem niewystarczającej ilości pieniędzy w stosunku do zapotrzebowania. To oznacza niezaspokojenie potrzeb niepełnosprawnych głównie w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, w tym rzeczy podstawowych tj. pieluchomajtki, cewniki, worki do zbiórki moczu, protezy, kule, wózki inwalidzkie, materace przeciwoleżynowe, gorsety, aparaty słuchowe, pionizatory, balkoniki itp. Jest ciągła potrzeba wyższych od obecnych, dotacji z PFRON na realizację ustawowych zadań w związku z potrzebami niepełnosprawnych.

Wysokość corocznych dotacji z PFRON i zapotrzebowanie obrazuje poniższa tabela.

Rok	Kwota otrzymanych środków z PFRON	Zapotrzebowanie
2009	1.614.114 zł	2.916.482 zł
2010	1.359.869 zł	2.040.767 zł
2011	1.433.503 zł	1.861.943 zł
2012	2.090.651 zł	2.130.789 zł
2013	1.400.965 zł	2.632.252 zł
2014	1.602.962 zł	2.879.091 zł

2. Ponadto w związku z planami zajęcia ok. roku 2020 pod eksploatację górnictwem terenów w Opolnie Zdroju, na których znajdują się DPS „Jędrzek” oraz POW konieczne jest pozyskanie terenów pod budowę nowych jednostek lub ich przeniesienie.

3. Z uwagi na zły stan techniczny budynków DPS „Jutrzenka”, a co za tym idzie duże koszty związane z remontami bieżącymi zasadne jest przeniesienie domu pomocy do nowego obiektu.

4. Niezbędne jest pozyskanie pieniędzy na wykonanie zaleceń pokontrolnych w DPS „Ostoja” oraz DPS „Jędrzek” w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

5. Brak pieniędzy w budżecie na zaspokojenie wszystkich potrzeb dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i rodzin zastępczych.

6. Brak wystarczającej ilości rodzin zastępczych.

7. Brak placówek opiekuńczo-wychowawczych w powiecie.

8. Niewystarczająca ilość pracowników w PCPR w tym koordynatorów pieczy zastępczej.

9. Brak punktu lub ośrodka interwencji kryzysowej (poradnictwa specjalistycznego) dla osób potrzebujących wsparcia.

10. Brak mieszkań chronionych dla młodzieży usamodzielniającej się.